



Darba seminārs MĀCĪŠANĀS REZULTĀTI DIPLOMU PIELIKUMOS

2016.gada 28. aprīlī
Viesnīcā „Mercure Riga Centre”, Elizabetes ielā 101, 6.stāvā, Rīgā

Darba grupu diskusiju rezultāti

Mācīšanās rezultātu nozīme Diplomu pielikumos:

- Mācīšanās rezultāti Diplomā pielikumā vajadzīgi, lai varētu noskaidrot, ko zina un prot students nevis, lai salīdzinātu diplomus.
- Mācīšanās rezultāti izglītības dokumentos augstskolām būtu noderīgi, lai daļu no neformālajā izglītībā apgūtā (dažādi kursi) varētu pielīdzināt formālajai daļai.
- Šobrīd darba devējiem mācīšanās rezultāti vēl nav aktuāli – tā ir formāla studiju programmas daļa, bet tos vajadzētu iekļaut Diplomū pielikumā, jo, iespējams, nākotnē darba devēji tos ņems vērā. Tāpat darba devēji Diploma pielikumos noteikti pievērsīs uzmanību sekmēm, kā arī noslēguma darba tematam.
- Mācīšanās rezultāti, kas iekļauti Diplomū pielikumos, ir pārāk vispārīgi un neraksturo konkrētā absolventa zināšanas un prasmes, tāpēc vērtīgāki ir studiju kursu apraksti. Turklāt nav zināms, vai Diplomū pielikumā ievietotie mācīšanās rezultāti ir atbilstoši novērtēti, t.i., vai absolvents tos ir sasniedzis.

Ierosinājumi par veidu, formātu un prasībām, kā formulēt mācīšanās rezultātus Diplomu pielikumos:

- Ja Diplomū pielikumos tiek aprakstīti mācīšanās rezultāti, būtu jāpievieno arī vērtējumi, citādi mācīšanās rezultātus, ko sasniegusi persona, nevar izvērtēt, jo tie būs identiski gan tam, kurš studējis uz 4, gan tam, kura vērtējums ir 9 balles.
- Studiju programmu rezultāti programmu direktoriem būtu jāapraksta pēc vienādām prasībām, kas dotu lielāku skaidrību arī darba devējiem. Jāievēro konkrēts zīmju skaits mācīšanās rezultātu formulēšanā, lai Diploma pielikums nebūtu vēl garāks. Mācīšanās rezultāti jāformulē strukturēti pa punktiem, nevis aprakstoši.
- Lai varētu diplomu izvērtēt un uz tā pamata uzņemt vēlākajos studiju posmos vai nākamajā posmā, nepieciešams iekļaut mācīšanās rezultātus līdz atsevišķu kursu līmenim.
- Lai mācīšanās rezultātu aprakstiem būtu jēga, tie augstskolām jāveido, aprakstot rezultātus dažādos līmeņos, t.i., mācīšanās rezultātos jāatspoguļo sarežģītības pakāpe.
- Diplomū pielikumos būtu jāliek studiju programmu mācīšanās rezultāti, neveicot izmaiņas, jo, vienkāršojot vai saīsinot mācīšanās rezultātus, var mainīties nozīme, tomēr formulējumam jābūt īsam, precīzam, skaidram un saprotamam visām iesaistītajām pusēm.
- Mācīšanās rezultāti jāveido saskaņā ar normatīvo regulējumu, iespējams, atsaucoties uz LKI līmeņu aprakstiem. Diplomū pielikumos mācīšanās rezultāti jāiekļauj, vadoties pēc profesiju standarta. Mācīšanās rezultātu formulēšanai jāizmanto pašnovērtējuma ziņojums, jo tajā ir iekļautas nepieciešamas zināšanas, prasmes un kompetences.
- Svarīgi, ka, formulējot mācīšanās rezultātus, tiek parādīts tas, ka students, beidzot programmu, „ir spējīgs” vai „spēj kaut ko darīt” (angļu valodā – *is able to*).
- Būtu noderīgi vienoties vai izstrādāt mācīšanās rezultātu apraksta paraugus. Tiem būtu jābūt īsiem un konkrētiem un tie varētu sastāvēt no trīs rindkopām: 1) apraksts, kas raksturo programmai atbilstošo EKI līmeni; 2) apraksts, kas raksturo studiju rezultātus

studiju virzienā; 3) uzskaitīti specifiskie un īpašie studiju rezultāti, kas sasniegtie konkrētajā programmā, kas neskar vispārīgās prasmes/kompetences.

- Mācīšanās rezultāti būtu tulkojami arī uz angļu valodu, ja absolvents vēlas studēt vai strādāt ārvalstīs.

Mācīšanās rezultātu vieta diplomu pielikumā:

Mācīšanās rezultāti ir atspoguļojami Diploma pielikuma 4.2. sadaļā.

Diplomu pielikumos iekļauto mācīšanās rezultātu salīdzināšana:

- Mācīšanās rezultātu salīdzināšana ir izaicinājums, jo augstskolas izmanto dažādas metodikas mācīšanās rezultātu formulēšanai.
- Salīdzināšana vairāk ir iespējama pa studiju kursiem vai moduļiem; vairāk uzmanības tiek pievērsts studentu sekmēm.
- Mācīšanās rezultātus iespējams salīdzināt vertikāli un horizontāli. Vertikāli: salīdzināt mācīšanās rezultātus pa līmeņiem var, lietojot aprakstā iekļautos darbības vārdus, kas izsaka mācīšanās rezultātu sarežģītību. Horizontāli: salīdzināšana mācīšanās rezultātu detalizācijas pakāpē.
- Ja programmas ir līdzīgas vai vienādas, mācīšanās rezultātus vajadzētu varēt salīdzināt. Tāpēc ir nepieciešama vienota metodika mācīšanās rezultātu aprakstīšanai.

Ierosinājumi par izmaiņām tagadējā Diploma pielikumā:

- „Ideālais” diploma pielikums varētu būt vidēji 5-7 lpp. latviešu valodā un angļu valodā.
- Nevajadzētu Diploma pielikumā iekļaut 8. sadaļu – izglītības sistēmas aprakstu, jo laika gaitā kaut kas var būt mainījies. Labāk ielikt interneta vietnes saitī. Arī šobrīd Diploma pielikumā esošais izglītības sistēmas shēma ir sliktā kvalitātē, tādēļ, izdrukājot Diplomu pielikumus, attēls ir diezgan neskaidrs.
- Vajadzētu izveidot Diploma pielikumu paraugus ar skaidrojumiem, ko rakstīt katrā Diploma pielikuma punktā. Šādas vadlīnijas būtu jāizstrādā juristiem, lai tiktu ievēroti atbilstošie normatīvi.
- Jārosina diskusija, vai Diploma pielikumā būtu jāiekļauj tālākizglītības ietvaros un semināros apgūtie kursi, apjomu norādot kredītpunktos.
- Diploma pielikumos būtu vērtīgi studiju kursu apjomu izteikt ECTS kredītpunktos, jo Latvijas kredītpunkti ārvalstīs var radīt pārpratumus.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība:

